

© Dina Štěrbová 21. 9. 2006

Nezávislost a následné rozdělení Britské Indie na Indii a Pákistán mělo bohužel za následek i mnoho vážnějších problémů než jen nutnost vybudování hlavního města nové islámské republiky. Některé z těchto problémů se nepodařilo vyřešit ani do dnešních dnů co připravilo o život mnoho dalších nevinných lidí kromě těch, kteří již zahynuli v době krvavého exodu. v roce 1947 o hospodářských a sociálních důsledcích ani nemluvě. O nejvážnějším z těchto problémů se zmíníme, protože jeho pochopení otvírá cestu i k lepšímu pochopení politické i humanitární situace Baltistánu, to jest oblasti, kam je směřována naše humanitární mise.

Situace po rozdělení Indie

V průběhu rozdělení Indie oním nedůležitým a téměř anonymním britským úředníkem, jehož úkolem bylo namalovat dělící čáru a vzít tak na sebe nevědomky strašlivou odpovědnost, vznikl problém s některými feudálními knížectvími, kterých bylo v Indii plno a které Britové ovládali prostřednictvím jejich dědičných vládců. Tito vládcové se totiž sami směli rozhodnout, části kterého z nových států se chtějí stát a činili tak většinou podle procenta svých muslimských obyvatel i polohy. Problém nastal s velkým a bohatým himalájským státem ,vyhlášeným svými britskými letovisky, fantastickými hausboty na šrinagarském jezeře Dal, produkci šafránu, originálních koberců, známých šálů, papermashu i dokonalých dřevořezeb. Již jistě tušíte, že tímto státem byl legendární Kašmír. Problém byl v tom, že Kašmír měl většinu muslimského obyvatelstva , ale vládcem byl hinduisticky maharadža Hari Singh, který z různých důvodů nechal stanovený časový limit své volby uplynout aniž by rozhodnutí udělal. Pravděpodobně jej k tomu vedla i tajná ambice o možné nezávislosti svého království. To se bohužel pramálo líbilo části muslimských radikálních kmenů v západní části Kašmíru, které vyhlásily svatou válku-džihád a spolu s gilgitskými skauty a dalšími bojovníky za svobodu začaly zabírat od západu na východ území Kašmíru s tím, že toto území chtějí připojit k Pákistánu. Po oblasti Hunzy a Gilgitu "osvobodili" i Baltistán a dnešní tzv.Svobodný Kašmír (Azad Kashmir). Indie se samozřejmě do konfliktu vložila vojensky a tak se odehrála první ze tří nesmyslných a bratrovražedných indo-pákistánských válek. Tu první ukončilo až opakované úsilí OSN v roce 1949. Východní linie muslimy zabraného území Kašmíru byla označena

za čáru příměří, hlídanou s asistencí modrých přileb s tím, že otázka skutečného rozdělení se vyřeší na základě dohod jejichž součástí měl být i plebiscit v části Kašmíru obsazeném indickými vojsky. Přes velké úsilí OSN a několika rezolucí bezpečnostní rady k plebiscitu v Indii nikdy nedošlo a Indové prohlásili svoji část za součást Indie (Jammu and Kashmir) co stále přetrvává. Pákistán vzniklou situaci vyřešil ustanovením speciálního Ministerstva pro správu Severních oblastí a Kašmíru, pod jehož administrací je celé území "pákistánského Kašmíru" dodneška. Tato skutečnost měla pro oba nově vzniklé státy katastrofální důsledky, když oba namísto rozumných mírových investic musí po obou stranách linie příměří udržovat po zuby ozbrojené armády, často v krutých přírodních podmínkách vysokohorské přírody, a to i v nadmořské výšce téměř 6000m (Conway Pass). Kromě toho je příměří po léta narušováno propagandou, infiltrací geril, pašováním zbraní i bojovníků, i občasnými pohraničními provokacemi a přestřelkami. Tyto vyústily do dvou dalších válek - v roce 1965 a 1971 a také do známého konfliktu na ledovci Siachen v roce 1985.

Obyvatelé Kašmíru trpí na obou stranách linie příměří - v Indickém Kašmíru je už léta umrtvena turistika, lodě na jezeře Dal se rozpadají, tradiční řemesla nemají odbytu a jedno z nejkrásnějších území světa je sužováno únosy a terorizmem. Obyvatelé Severních teritorií pod správou Pákistánu, kam patří i Baltistán, nejsou právoplatnými občany Pákistánu, nemají volební právo a nemůžou se ani odvolat k nejvyššímu pákistánskému soudu. Po celá desetiletí hospodářský rozvoj jejich překrásného území zaostává, infrastruktura se nevyvíjí jak by měla a tragické jsou i nejzákladnější humanitární parametry. Horalé často žijí téměř v podmínkách doby kamenné a jejich situace je mnohdy nejvystižněji charakterizovatelná tím, pro co se obecně ujal název "humanitární" katastrofa.